

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996, № 23, мод. 337; соли 2002, № 4, қисми 1, мод. 227
соли 2007, №7, мод.669)

Қонуни мазкур асосҳои сертификатсияи ҳуқуқӣ ва иқтисодии маҳсулот, кор, хизматрасонӣ ва дигар объектҳоро (минбаъд - маҳсулот) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин ҳуқуқ, вазифаҳо ва масъулияти иштирокчиёни сертификатсияро муайян месозад.

ҲАСЛИ I ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳуми умумӣ ва мақсади сертификатсия

Сертификатсияи маҳсулот (минбаъд - сертификатсия) фаъолиятест, ки мутобиқати маҳсулотро ба талаботи муқарраршуда тасдиқ менамояд.

Системаи давлатии (милии) сертификатсия системаест, ки дар сатҳи давлатӣ амал намуда, дорои қоидаҳои худии усулу идораи гузаронидани сертификатсия мебошад.

Сертификати мутобиқат (минбаъд - сертификат) ҳуҷҷатест, ки мутобиқи қоидаҳои системаи сертификатсия барои тасдиқи мутобиқати маҳсулоти сертификатсияшуда ба талаботи санадҳои меъёрӣ дода мешавад.

Аломатҳои мутобиқат - нишонаест, ки ба тартиби муқарраргардида ба қайд гирифта шудааст ва бо он мутобиқати маҳсулоти тамғадори сертификатсияшуда ба талаботи муқарраргардида тасдиқ карда мешавад.

Сертификатсия ба мақсадҳои зайл татбиқ мегардад:

ҳимояи манфиатҳои истеъмолкунандагон дар масъалаҳои беҳатарии маҳсулот барои ҳаёту саломатӣ ва амвол, ҳифзи муҳити зист, мутобиқати ахборотӣ ва бо ҳам қобили табдил будани маҳсулот;

фароҳам овардани шароит барои фаъолияти корхонаю муассисаҳо, ташкилотҳо ва соҳибкорон дар бозори ягонаи моли Ҷумҳурии Тоҷикистон ва инчунин чиҳати иштирок дар ҳамкориҳои иқтисодӣ, илмию техникӣ ва тичорати байналхалқӣ;

мусоидат ба истеъмолкунандагон дар интихоби боэътибори маҳсулот;

тасдиқи нишондиҳандаҳои сифати маҳсулоте, ки истеҳсолкунанда (фурӯшанда) пешниҳод намудааст.

Сертификатсия метавонад дорои хусусиятҳои ҳатмӣ ва ихтиёрӣ бошад.

Моддаи 2. Қонунгузорӣ оиди сертификатсия

Муносибатҳои соҳаи сертификатсия бо ин Қонун ва санадҳои қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мутобиқи он бароварда мешаванд, танзим мегардад.

Моддаи 3. Қарордодҳо ва мувофиқатномаҳои байналхалқӣ

Агар дар қарордодҳо ва мувофиқатномаҳои байналхалқии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон назар ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон қоидаҳои дигари сертификатсия муқаррар шуда бошанд, он гоҳ қоидаҳои қарордодҳои байналхалқӣ истифода бурда мешаванд.

Моддаи 4. Системаи сертификатсия

Системаи сертификатсия аз тарафи мақомоти идораи давлатӣ, корхонаҳо, муассисаю ташкилотҳо, ки сертификатсия мекунад, дар асоси қоидаҳои дар системаи мазкур муқарраршуда, тибқи ин Қонун, таъсис дода мешавад.

Сохтори ташкилии системаро инҳо созмон медиҳанд:

мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия, мақомоти марказии минтақавӣ оиди сертификатсия, мақомоти сертификатсияи маҳсулот ва сифати он, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиши корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият, инчунин ташкилотҳои ҷамъиятӣ.

Системаи сертификатсия мутобиқи тартиби муқарраргардида бояд ба қайди давлатӣ гирифта шавад.

Моддаи 5. Салоҳиятҳои мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия.

Вазифаи мақоми давлатӣ (миллӣ) оиди сертификатсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешавад.

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи ин Қонун вазифаҳои зайро анҷом медиҳад:

сиёсати давлатиро дар соҳаи гузаронидани сертификатсия дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил ва ҷорӣ намуда, расман дар бораи он хабар медиҳад;

дар бораи системаҳои сертификатсия ва аломатҳои мутобиқати дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда маълумоти расмӣ нашр менамояд ва онро мувофиқи тартиби муқарраргардида ба ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оид ба сертификатсия пешниҳод мекунад;

бақайдгирии давлатии системаи сертификатсия ва аломатҳои мутобиқат, мақомоти сертификатсия, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиширо мегузаронад;

тибқи тартиби муқарраргардида тақлифхоро оиди ҳамроҳ гардидан ба системаи байналхалқии (минтақавии) сертификатсия таҳия менамояд, инчунин метавонад тибқи тартиби муқарраргардида бо ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди эътирофи мутақобилаи натиҷаҳои сертификатсия мувофиқатномаҳо бандад;

тибқи тартиботи муқарраргардида Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди масъалаҳои сертификатсия намояндагӣ мекунад;

ба ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди сертификатсия дар бораи системаҳои сертификатсия ва мақомоти сертификатсияи дар кишвар амалкунанда хабар медиҳад.

ФАСЛИ II СЕРТИФИКАТСИЯИ ҲАТМӢ

Моддаи 6. Сертификатсияи ҳатмӣ

Сертификатсияи ҳатмӣ дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Ташкил ва гузаронидани корҳо оиди сертификатсияи ҳатмӣ ба зиммаи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар баъзе ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди баъзе навъҳои маҳсулот метавонад ба зиммаи дигар мақомоти идораи давлатӣ гузошта шавад.

Шакли сертификатсияи ҳатмии маҳсулот аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти таҷрибаи мавҷудаи байналхалқӣ ва хориҷӣ сурат мегирад.

Реклама кардани маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия шавад, вале сертификати мутобиқат надорад, манъ аст.

Моддаи 7. Иштирокчиёни сертификатсияи ҳатмӣ

Иштирокчиёни ҳатмии сертификатсия инҳо мебошанд: мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар мақомоти идораи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои гузаронидани корҳои сертификатсияи ҳатмӣ салоҳият доранд, лабораторияҳои (марказҳои) санҷиш, истеҳсолкунандагони (фурӯшандагон, иҷрокунандагони) маҳсулот, инчунин мақомоти марказии системаи сертификатсия, ки дар ҳолатҳои зарурӣ барои ташкил ва ҳамроҳангсозии кор дар системаи сертификатсияи маҳсулоти яхела муайян карда мешаванд.

Барои гузаронидани корҳо оиди сертификатсияи ҳатмӣ иттиҳодия ва ташкилоти

бақайдғирифташудаи ғайритиҷоратии шаклҳои гуногуни моликият, бо шартӣ аккредитатсияи онҳо аз ҷониби мақоми дахлдори идора, иштирок карда метавонанд.

Моддаи 8. Ҳуқуқҳои мақомоти идораи давлатӣ

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораи давлатӣ, ки мутобиқи санадҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи онҳо, дар доираи салоҳияташон, ташкил ва гузаронидани корҳои сертификатсияи ҳатмӣ гузошта шудааст, чунин ҳуқуқҳо доранд:

системаи сертификатсияи маҳсулоти яхеларо таъсис дода, қоидаҳои тартиб ва идораи гузаронидани сертификатсияро дар ин системаҳо муқаррар менамоянд;

усули интиҳоби тарзи тасдиқи мутобиқати маҳсулотро ба талаботи санадҳои меъёрӣ (навъи сертификатсия) муайян месозанд;

мақомоти марказии системаи сертификатсияро муайян менамоянд;

мақомоти сертификатсия ва лабораторияҳои (марказҳои) санчиширо аккредитатсия намуда, ба онҳо иҷозат медиҳанд, ки корҳои муайянеро анҷом диҳанд;

фехристи давлатии иштирокчиён ва объектҳои сертификатсияро тартиб медиҳанд;

қоидаҳои эътирофи сертификатсияҳои хоричӣ, аломатҳои мутобиқат ва натиҷаи санчиширо муқаррар менамоянд;

тартиби аккредитатсияро муқаррар менамоянд;

назорати давлатиро амалӣ намуда, тартиби назорати инспексиониро дар мавриди риояи қоидаҳои сертификатсия ва маҳсулоти сертификатсияшуда муайян мекунанд;

арзу шикоятҳоро оиди масъалаҳои сертификатсия баррасӣ мекунанд;

барои истифодаи аломати мутобиқат сертификат медиҳад.

Моддаи 9. Вазифаҳои мақомоти марказӣ ва минтақавӣ оиди сертификатсия

Мақомоти марказӣ ва минтақавӣ оиди сертификатсия:

дар системаи сертификатсияи таҳти роҳбарияшон қарордошта, корҳоро ташкил ва ҳамоҳанг месозанд, қоидаҳои тартибу идораро муайян менамоянд;

арзу шикояти аризадихандагонро оиди ғаъолияти мақомоти сертификатсия, лабораторияҳои (марказҳои) санчиш мавриди баррасӣ қарор медиҳанд.

Моддаи 10. Вазифаҳои мақоми сертификатсия

Мақоми сертификатсия:

маҳсулотро сертификатсия мекунад ва барои истифодаи аломати мутобиқат сертификатсия медиҳад;

амали сертификатҳои додасударо бозмедорад ё аз эътибор соқит мекунад;

ба аризадиханда, мутобиқи дархости ӯ, дар доираи салоҳияти худ маълумоти зарурӣ медиҳад.

Моддаи 11. Вазифаҳои лабораторияи (марказӣ) санчиш

Лабораторияи (марказӣ) санчиш, ки мутобиқи тартиби муайяннамудаи сертификатсияи дахлдор аккредитатсия шудааст, маҳсулоти мушаххасро месанҷад ва ё намудҳои мушаххаси санчиширо анҷом медиҳад ва ба мақсади сертификатсия протоколҳои санчиширо тартиб медиҳад.

Моддаи 12. Вазифаҳои истеҳсолкунандагон (фурӯшандагон, иҷрокунандагон)

Истеҳсолкунандагони (фурӯшандагон, иҷрокунандагон) маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия карда шавад, вазифадоранд:

маҳсулотро танҳо дар сурати мавҷуд будани сертификати аз тарафи мақоми салоҳиятдор додасуда ва ё эътирофгардида метавонанд ба фурӯш расонанд;

мутобиқати маҳсулотро ба талаботи санадҳои меъёрӣ, ки аз рӯи онҳо сертификатсия сурат

гирифтааст ва мувофиқати аломати онро ба аломати мутобиқат таъмин намоянд;

ба санадҳои пашниҳодкунандаи мол оиди сертификатсия маълумот дода, ба истеъмолкунандагон расонидани ин маълумотро таъмин намоянд;

агар маҳсулоти сертификатсияшуда ба санадҳои меъёрӣ мутобиқ набошад, дар ҳолати гузаштани мӯҳлати амали сертификати мутобиқат ё дар ҳолате, ки амали сертификат бо қарори мақомоти сертификат боздошта шудааст ё бекор карда шудааст, фуруши чунин маҳсулотро боздоранд ва ё қатъ намоянд;

ба шахсони соҳибмансаб ва мақомоте, ки сертификатсияи ҳатмии маҳсулот ва тафтиши маҳсулоти сертификатсияшударо ба ӯҳда доранд, барои иҷрои бемамонияти вазифаҳояшон шароит фароҳам оваранд;

мақомоти сертификатсияро оиди тағйироте, ки ба санадҳои техникӣ ва ё ҷараёни технологии истеҳсолоти маҳсулоти сертификатсияшуда ворид гардидаанд, огоҳ созанд.

Моддаи 13. Шартҳои воридоти маҳсулот

Дар шартҳои қарордодҳои (шартномаҳои) ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулоте, ки бояд ҳатман сертификатсия шавад, бояд мавҷудияти сертификат ва аломати мутобиқат, ки мувофиқати онро ба талаботи муқарраргардида тасдиқ менамояд, пешбинӣ карда шавад.

Ин сертификатҳо бояд аз тарафи мақоми ба ин салоҳиятдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дода ё эътироф карда шаванд.

Сертификатҳо ва ё санаҳо дар бораи эътироф кардани сертификатҳо якҷоя бо декларатсияи гумрукии мол ба мақомоти гумрукӣ пешниҳод гардида, барои ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулот санади зарурӣ ба шумор мераванд.

Мақомоти назорати гумрукӣ дар сурати мавҷуд набудани санади тасдиқкунандаи бехатарии маҳсулоти воридотӣ, воридоти онро то ҳаллу фасл гардидани масъалаи гузаронидани сертификатсия ва ё эътирофи сертификати хоричӣ манъ намуда, дар ин маврид мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон огоҳ месозанд.

Моддаи 14. Назорати давлатии риояи қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ ва маҳсулоти сертификатсияшуда

Назорати давлатӣ барои риояи қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ ва маҳсулоти сертификатсияшудаи онҳо аз ҷониби истеҳсолкунандагон (фурушандагон, иҷрокуандагон), лабораторияҳои (марказҳои) санчишӣ ва мақомоти сертификатсия аз тарафи мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё дигар мақомоти идораи махсуси салоҳиятдори давлатӣ, дар доираи салоҳияташ, анҷом дода мешавад.

Моддаи 15. Маблағгузорӣ барои кори сертификатсия ва контролу назорати давлатӣ

Маблағгузори ҳатмии давлатӣ бояд барои корҳои зайл карда шавад:

таҳияи пешгӯии инкишофи сертификатсия, қоида ва тавсияҳо оиди татбиқи он; таъмини маълумоти расмӣ дар соҳаи сертификатсия;

иштирок дар фаъолияти ташкилотҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оид ба сертификатсия ва корбарӣ бо мақомоти миллии хоричӣ оиди сертификатсия;

таҳия (ё) ва иштирок дар таҳияи санадҳои байналхалқӣ (минтақавӣ) оиди сертификатсия;

контролу назорати давлатӣ кардан ба риояи қоидаҳои сертификатсия ва маҳсулоти сертификатсияшуда;

тартиб додани феҳрасти давлатӣ оиди сертификатсия, аккредитатсия ва ҳифзи бойгонии материалҳо;

пардохти пули корҳои оид ба сертификатсияи ҳатмии маҳсулоти мушаххас аз ҷониби аризадиҳанда ба тартибе анҷом дода мешавад, ки мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ризоияти Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Маблағе, ки аризадиханда барои сертификатсияи ҳатмӣ ва аккредитатсия сарф кардааст, ба арзиши маҳсулот зам мегардад.

ФАСЛИ III СЕРТИФИКАТСИЯИ ИХТИЁРӢ

Моддаи 16. Сертификатсияи ихтиёрӣ

Маҳсулоте, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди сертификатсияи ҳатмӣ қарор намегирад, бо ташаббуси шахсони ҳуқуқӣ ва шахрвандон дар асоси қарордоди байни аризадиханда ва мақоми оид ба сертификатсия метавонад мавриди сертификатсияи ихтиёрӣ қарор гирад.

Моддаи 17. Ташкили сертификатсияи ихтиёрӣ

Сертификатсияи ихтиёриро ҳар шахси ҳуқуқие, ки вазифаи мақоми сертификатсияи ихтиёриро ба ўҳда гирифтааст ва дар мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи тартиби муқарраргардида системаи сертификатсияро аз қайд гузаронидааст, ҳақ дорад амалӣ намояд.

Дар сурати риояи шартҳои зикргардида сертификатсияи ихтиёриро мақомоти сертификатсияи ҳатмӣ низ ҳақ доранд анҷом диҳанд.

Моддаи 18. Ҳуқуқи аризадиханда

Ҳангоми бастанӣ қарордод барои гузаронидани сертификатсияи ихтиёрӣ аризадиханда ҳақ дорад аз мақоми оид ба сертификатсия дар хусуси қоидаҳои сертификатсияи маҳсулот маълумот гирад ва ҳамчунин шакли сертификатсияро муайян намояд.

ФАСЛИ IV ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ВАЙРОН КАРДАНИ ҚОИДАҲОИ ҚОНУНИ МАЗКУР

Моддаи 19. Ҷавобгарии ҷиноӣ, маъмури ё гражданию ҳуқуқӣ

Ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеӣ, инчунин мақомоти идораи давлатие, ки барои вайрон намудани қоидаҳои сертификатсияи ҳатмӣ гунаҳкоранд, мутобиқи қонунгузории ҷорӣ ба ҷавобгарии ҷиноӣ, маъмури ва гражданию ҳуқуқӣ кашида мешаванд.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанабе 13 декабри соли 1996
№ 313

Э. РАҲМОНОВ

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**Оид ба тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ»**

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996, №23, мод. 338)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ» аз рӯзи нашр шуданаш мавриди амал қарор дода шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

бинобар қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонӣ» дар сурати зарурат оид ба даровардани тағйироту иловаҳо ба санадҳои қонунгузорӣ мувофиқи тартиби муқарраргардида тақлифҳо пешниҳод намояд;

Қарору амрҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Қонуни мазкур мутобиқ гардонида шаванд.

**Раиси Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 13 декабри соли 1996
№314**

С. РАҶАБОВ